

VERSLAG

Programmaraad Bodembescherming

Datum : 1 juni 2017
Tijd : 13.30 – 16.30 uur
Plaats : SIKB, Gouda
Kenmerk : SIKB-PR Bodembescherming

Aanwezig :

Marcel Koeleman (voorzitter)
Jan Bessembinders (BOVAG)
Otto Feenstra (Vereniging Afvalbedrijven)
Guus Beelen (Rijksvastgoedbedrijf)
Robert Hilgers (Provincie Noord-Brabant)
Leo van Kuijl (ODI-VDV)
Kees Jonker (RWS)
Walter de Koning (SIKB, notulen)
Martin de Jonker (ODI-VDV)
Aad Kant (NIBV / SIKB bestuurslid)
Henri van Geenen (NIBV)

Afwezig :

Joost de Wijs (Vereniging Afvalbedrijven)
Hermann Haukes (ODI/VDV)
Erik van der Heijden (VTI)

Huib Mulleneers (NIBV)

Gasten:

Jordi Verkade (SIKB)
Frank van Berkum (rapporteur AS 6900)

Actie
door

Nr.

1. Opening, vaststelling agenda

Hermann Haukes wordt deze vergadering vervangen door Martin de Jonker.

2. Verslag 16 maart 2017

Het verslag wordt met enkele wijzigingen, verwerkt in de definitieve versie, vastgesteld. De acties in het verslag zijn uitgevoerd, met uitzondering van het NEN-voorstel voor het oprichten van een forum van NL-inbreng in Europese bodembescherming. Dit voorstel is nog niet gereed en zal vermoedelijk volgende vergadering aan de orde komen.

De Koning

Naar aanleiding van het verslag, agendapunt 'zorgen voor zorg': Otto Feenstra geeft aan dat naast SBN ook andere partijen geraadpleegd kunnen worden voor meer informatie over restverontreinigingen, zoals Bodemzorg.

3. Actualiteiten & mededelingen

Stand van zaken BAL. Kees Jonker licht toe dat een laatste interne versie van het BAL is opgesteld en ca 1 juli 2017 naar de RvS wordt gestuurd voor beoordeling. De inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt uitgesteld, maar de nieuwe datum is nog niet officieel bekend. Volgende stappen zijn de Aanvullingswet en de Invoeringsbesluiten.

Wijziging Activiteitenregeling en Regeling bodemkwaliteit

Kees Jonker geeft een toelichting op de relevante wijzigingen in de Activiteitenregeling die per 1 oktober 2017 van kracht zullen worden. Voor bodembescherming betreft dit diverse artikelen. Over het algemeen is het een reparatie of verduidelijking van de bestaande artikelen en hebben de wijzigingen naar verwachting weinig impact.

De wijziging van de Regeling bodemkwaliteit ligt op koers. De eerstvolgende wijziging zal per 1 januari 2018 plaatsvinden. Daarna normaal gezien pas bij inwerking treden van de Omgevingswet. Gezien de berichtgeving dat de invoering

De Koning van de Omgevingswet mogelijk vertraging op gaat lopen, zal SIKB informeren bij I&M of het mogelijk is om alsnog tussentijds wijzigingen van de Rbk door te voeren.

Bessembinders Stand van zaken databases:
Jan Bessembinders deelt mee dat er een overleg van de voorbereidingsgroep heeft plaatsgevonden. Kiwa zal nog betrokken worden in de groep. Planning is om tijdens de volgende vergadering van de Programmaraad een tussenresultaat ter bespreking op tafel te hebben. Het resultaat zal ook in het Platform Bodem en Water van VNO-NCW besproken worden (contactpersoon Ton Ravesloot).

Themabijeenkomsten: de verslagen van de kennisbijeenkomsten voor inspecteurs, aannemers en toezichthouders worden toegelicht door Walter de Koning. Bij de bijeenkomst voor toezichthouders viel op dat bijna niemand bekend was met de monitoringsverplichtingen voor de locaties waar IBC-bouwstoffen toegepast worden. Besproken wordt dat de kennis van IBC resp. IBC-documenten heel beperkt is en dat de rolverdeling (bevoegd gezag; locatiebeheerder) belangrijk is. Deze ervaringen worden betrokken bij agendapunt 4. Zorgen voor zorg.

Beëindiging activiteiten SBRCURNET: besproken wordt dat SBRCURNET uiterlijk 1 januari, maar vermoedelijk al eerder zijn activiteiten beëindigt en dat geprobeerd wordt de activiteiten over te dragen aan anderen. De NRB en diverse SIKB-documenten verwijzen naar CUR-aanbevelingen. Deze zijn geïnventariseerd en doorgegeven aan SBRCURNET met de mededeling dat indien nodig SIKB bereid is om deze documenten te blijven uitgeven (publiceren op de website).

4. **Zorgen voor zorg**

In vervolg op de vergadering van 16 maart heeft Frank van Berkum een notitie opgesteld over locaties met IBC-bouwstoffen. Hoewel er diverse monitoringsverplichtingen zijn worden die slechts zeer beperkt uitgevoerd en gehandhaafd. In het BAL worden naar verwachting vergelijkbare bepalingen opgenomen. Deze waarneming – wel wettelijke regels, maar geen uitvoering - leidt tot de volgende (tegengestelde) stellingen, ter bespreking tijdens de vergadering:

1. Schrap de monitoringsverplichtingen, want ze zijn niet van belang en worden niet nageleefd of;
2. Als je ze hebt en ze blijken relevant te zijn, voer ze dan uit.

De Programmaraad wordt gevraagd een standpunt in te nemen. Tevens over de vraag of hierover een bericht aan I&M zal worden overgebracht. Tijdens de bespreking komen de volgende zaken aan de orde:

- De agendanotitie vermeldt de rapportage uit Gelderland; deze is opgesteld in het kader van risico gestuurde handhaving (ketentoezicht) op IBC om na te gaan hoeveel men weet van IBC-locaties en om risico's inzichtelijk te maken. De notitie is opgesteld door het bevoegd gezag en niet door de terreineigenaar om aan zijn monitoringsverplichtingen te voldoen.
- RWS laat de IBC-locaties op zijn eigen terreinen ieder jaar monitoren. Dat zijn geen openbare rapportages, ze worden ook niet verstrekt aan het bevoegd gezag. Voor RWS is het een beleidskeuze om problemen op te pakken als er op dat traject werkzaamheden gepland zijn.
- Het is vreemd dat de monitoringsverplichtingen de afgelopen 2 decennia zijn opgesteld en enkele malen aangescherpt, terwijl niet zichtbaar is dat er gevolg wordt gegeven aan of gehandhaafd op deze verplichtingen. Dat is meer een governance vraagstuk.
- Is er een milieuprobleem? Dat is niet duidelijk. Robert Hilgers kent 2 projecten waar wel gemonitord is en waar er iets mis is met de GHG en grondwaterkwaliteit. Otto Feenstra verbaast zich er over dat er zo weinig bekend is. Ook bij stortplaatsen worden AVI-slakken toch frequent toegepast en gemonitord.
- Jan Bessembinders vraagt of het een taak van de programmaraad is om dit soort vraagstukken uit te zoeken? Ja, vindt de Programmaraad, past binnen doelstelling. *'De Programmaraad Bodembescherming functioneert*

voor het werkveld bodembescherming als de ogen en oren van SIKB, die steeds op zoek zijn naar kansen, knelpunten, gebreken en andere signalen op het niveau van strategie en beleid. In de Programmaraad zijn veel organisaties vertegenwoordigd. Daarmee is de Programmaraad goed uitgerust voor het oppikken van de nodige signalen. SIKB baseert de activiteiten op het gebied van bodembescherming mede op deze signalen.'

- Jan Bessembinders verzoekt om bij een vervolgrapportage inzicht te geven in de vraag waarom er niet wordt nageleefd.

De voorzitter concludeert:

- dat het past binnen de doelstelling en taak van de Programmaraad om dit verder te onderzoeken.
- dat de basis nog te gering is om de urgentie van de situatie vast te stellen en om te bepalen of/welke vervolgactie noodzakelijk is;
- dat daarvoor enige verdere onderbouwing van de indrukken en bevindingen noodzakelijk is.

Dat leidt tot de volgende vervolgactiviteiten. Aan de hand van 5 cases van IBC-werken wordt nader onderzocht wat er bekend is over IBC-werken.

De focus is daarbij IBC-werken (ter onderscheid van stortplaatsen en/of saneringslocaties; deze maken geen onderdeel uit van dit onderzoek.). Er wordt gekeken naar de mate van naleving, mate van milieuschade en mate waarin de locaties daadwerkelijk onderdeel van inspectie of handhaving door bevoegd gezag zijn geweest.

De Koning

Afspraak: het onderwerp komt terug tijdens de volgende vergadering

5. Afspraken kwaliteitsborging tankinstallaties

De overdracht van BRL K 903 vindt plaats per 1 juni 2017. Walter de Koning licht de sheets met de over het beheer gemaakte afspraken toe. Jan Bessembinders vraagt of ook de BRL-en die inhoudelijk aan BRL K 903 verwant zijn (met name BRL K 904 en BRL K 905) aan SIKB zullen worden overgedragen, hij zou dat logisch vinden. Walter de Koning antwoordt dat die BRL-en tijdens het overleg niet aan de orde geweest zijn en SIKB initiatieven van betrokkenen afwacht.

Er zijn wel 2 colleges (Bodembescherming en TTA), maar er zal geen tweede Programmaraad zijn. De programmaraad constateert dat de inhoudelijke kennis voor dit onderwerp in de Raad vertegenwoordigd is.

Besluit: de Programmaraad stemt in met de uitbreiding van het taakgebied van de Programmaraad met de inhoud van K903.

6. Koers 2017 – 2019

Het SIKB-bestuur heeft een discussienotitie vastgesteld en is benieuwd naar de mening van de Programmaraad (en andere SIKB-gremia). Walter de Koning licht de sheets toe. Het gaat om de accenten bij de communicatie. Het is niet de vraag of er meer of minder middelen worden besteed, wel hoe ze worden besteed. De bespreking in de Programmaraad richt zich op de volgende vragen:

- Zijn de geschetste ontwikkelingen en trends voor bodembescherming herkenbaar en volledig?
- Heeft de PR reacties op de toegevoegde waarde en analyse van sterktes en zwaktes van SIKB?
- Kan de PR instemmen met de voorgestelde accentverschuiving voor 2017 – 2019?
- Welke onderwerpen m.b.t. bodembescherming zouden op het SIKB-congres aan de orde moeten komen?

Tijdens de bespreking komt het volgende aan de orde:

- Otto Feenstra vindt de inventarisatie van belangrijke ontwikkelingen compleet. Hij vindt dat kwaliteitsborging in de notitie meer accent moet hebben.
- Robert Hilgers vindt het een goed stuk. Hij adviseert om een 'spinnenweb' (netwerk met relaties) toe te voegen. Dat maakt

- De Jonker
- duidelijker wat centraal staat
  - Kees Jonker herkent zich niet in een deel van de genoemde trends bij bodembescherming ('minder aandacht voor externe veiligheid'). Tekstueel blz. 2: 'waar maken partners zich druk om' wijzigen in 'waar leggen partners accent op'
  - Martin de Jonker zal later, na raadplegen van zijn achterban, reageren.
  - Jordi Verkade constateert dat de vergrote focus op borging bij overheden wel genoemd wordt in paragraaf 3, maar hij mist de consequenties in paragraaf 5.
  - Jan Bessembindes vindt de notitie een vrij complete SWOT-analyse. Hij vraagt om in het stuk duidelijker aan te geven waar de accentverschuiving zit.
Hij had graag aan enkele van de genoemde themabijeenkomsten voor inspecteurs deelgenomen. Besproken wordt dat deze een homogene doelgroep gericht waren en dus op uitnodiging hebben plaatsgevonden
  - Henri van Geenen pleit er voor om de Opportuniteiten en de Threats in de SWOT-analyse beter uit te werken. De S en de W ogen compleet.
  - Guus Beelen vraagt waar de accentverschuiving in de werkzaamheden zit.
  - Marcel Koelman herkent meerdere gezichten in de discussienotitie: SWOT, een plan van aanpak voor kennismanagement, een beschrijving van de platforms. Hij vindt de notitie vlees noch vis, doordat er zo veel in zit dat de essentie niet overkomt. Hij stelt voor om de Opportuniteiten en Threats verder uit te werken in de Programmaraad. Kennismanagement is volgens hem 'een gevolg van', geen zelfstandig item. Hij stelt voor de discussie in de Programmaraad te vervolgen met de lijnen:
    - o Waar zijn wij van?
    - o Wat zijn mogelijkheden, bedreigingen en beperkingen?
    - o Welke praktijk ten aanzien van kennismanagement hoort daar bij?
  - Henri van Geenen benadrukt dat het een bittere noodzaak is dat SIKB zich met kennis zal bezig houden; de hele programmaraad ervaart dat zo.

Afgesproken wordt dat het onderwerp terug komt in de volgende vergadering en dat de vandaag gemaakte opmerkingen worden terug gekoppeld naar het SIKB-bestuur.

De Koning /
Koeleman

Tevens wordt besproken welke ideeën er zijn voor accenten m.b.t. bodembescherming tijdens het SIKB-jaarcongres in september 2017. Robert Hilgers bepleit aandacht voor het duidelijker maken van de verantwoordelijkheden bij bodembescherming, met name het onderscheid tussen publieke en private verantwoordelijkheden. Marcel Koeleman en Otto Feenstra vragen aandacht voor het stroomlijnen van de relatie (samenwerking) tussen het publieke en private toezicht Guus Beelen merkt op dat de controle op papier te veel aandacht krijgt, die hoeft de werkelijkheid niet weer te geven. Zij ziet graag aandacht voor de rol van de ILT bij het private toezicht. Robert Hilgers merkt op dat de vorming van omgevingsdiensten is gemotiveerd als kwaliteitsslag, maar in praktijk vooral een bezuiniging op FTE's is geweest.

De voorzitter concludeert dat de Programmaraad graag aandacht ziet voor de keten (rollen en verantwoordelijkheden) en samenwerking tussen publieke en private partijen bij toezicht m.b.t. bodembescherming.

Verder merkt hij nog op dat een belangrijk onderwerp is: de bedrijvenregeling. Het is belangrijk om het bedrijfsleven te stimuleren om gebruik te maken van deze regeling. Er is 400 mln beschikbaar, maar er is nog weinig gebruik gemaakt van de regeling.

7. Rondvraag

Henri van Geenen noemt een casus waarbij het bevoegd gezag Activiteitenbesluit heeft ingestemd met een afspraak over het controleren van een vloeistofdichte vloer constructie die echter volgens het Activiteitenbesluit niet is toegestaan. Besproken wordt dat het voor actie (bv via de ILT) noodzakelijk is dat de casus niet anoniem is. Omdat er geen gegevens beschikbaar gesteld worden, is actie in dit verband niet mogelijk. Signalen kunnen wel anoniem worden doorgegeven aan het SIKB-bureau en/of Kees Jonker waarna die het signaal zullen doorgeven aan de ILT. Een casus kan ook inhoudelijk besproken worden tijdens het Platform Toezicht Bodembeheer.

Tevens wordt door Martin de Jonker aandacht gevraagd voor het steeds verder beperken van de reikwijdte van de inspectie op basis van AS 6700. Onder invloed van allerlei eisen van de RvA wordt de reikwijdte van de AS6700-inspectie steeds beperkter. Nu is het stadium bereikt dat je je moet afvragen wat je nog van een inspectie \ inspecteur mag verwachten. Afgesproken wordt volgende vergadering terug te komen op dit onderwerp,

De Jonker /
De Koning

De volgende vergadering is op donderdag 26 oktober 2017, 13.30-16.30 uur

